

Komisári sa už pomaly stavajú na šachovnici. ECB hrá dôležitejšiu hru pri vedľajšom stole.

Budúci šéf Únie ešte musí kolegom zopár vecí vysvetliť. J-C Juncker má našliapnuté do kresla šéfa Komisie a tým aj de facto šéfa celej Európskej únie. No niektorým socialistom sa nepáči fakt, že počas jeho 18 rokov trvajúcej premiárskej funkcie spravil z Luxemburska najvýznamnejší daňový raj v Únii. Kým v ešte v osemdesiatych rokoch bol podiel Luxemburska mizivý, dnes banky v tomto polmiliónovom štátiku spravujú trojbiliónové aktíva.

Najdôležitejšie kreslo, funkcia komisára pre hospodárske a monetárne záležitosti, by mohlo pripadnúť francúzskemu socialistovi Pierre Moscovicimu.

Je to tak trochu v rozpore s jedným z hlavných cieľov Komisie na nadchádzajúce obdobie, ktorým je boj s daňovými rajmi. Ale on si to nejak vyžehlí – napríklad funkciami. Najdôležitejšie kreslo, funkcia komisára pre hospodárske a monetárne záležitosti, by mohlo pripadnúť francúzskemu socialistovi Pierre Moscovicimu. Ten bol ministrom financií vo francúzskej vláde až do veľkej aprílovej výmeny, ktorou Hollande chcel nakopnúť francúzsku ekonomiku. Dúfajme, že riadenie hospodárskych záležitostí mu pôjde podstatne lepšie ako tých francúzskych. Sám za

jeden zo svojich najväčších úspechov vo funkcii ministra považuje to, že sa mu podarilo posunúť striktnejšie pravidlá na francúzske zadlžovanie o dva roky.

V národných nomináciách majstrovstiev EÚ v obsadzovaní kresiel sa objavujú aj iné zaujímavé mená. Estónsko vyslalo Andrusa Ansipa, bývalého premiéra a jedného z hlavných strojcov protrhových reforiem, ktoré z tohto pobaltského štátu spravili svojim spôsobom legendu. Povráva sa, že mu možno prischne pozícia Prezidenta Európskej rady, ktorú dnes zastáva Herman Van Rompuy. Funkcia viac-menej symbolická, ale poskytuje istý potenciál na zaujímavé konfrontácie. Naopak, Bernd Lucke z euroskeptickej AfD neprešiel voľbami. Na veľkú úľavu časti politického spektra nebude tajomníkom ekonomického výboru.

Noví prichádzajú, niektorí starí odchádzajú. Že odchádzajúci europoslanci dostanú gigantické zlaté padáky, to viete všetci. Ale na svoje si prídu aj ich asistenti. Ak sa im neborákom nepodarí nájsť prácu, majú právo na dávky v nezamestnanosti, ktoré dosahujú až 60 % ich platu. A ich plat? Akreditovaný asistent (vyšší stupeň asistenta, produkujúci návrhy politik, nie kávu a sušienky) má 3-7,7 tisíc eur mesačne. Tri roky si tak budú môcť užívať podporu až vo výške niekoľko tisíc eur mesačne.

Pokračuje aj boj o voľnejšie pravidlá dlhu a deficitov.

Pokračuje aj boj o voľnejšie pravidlá dlhu a deficitov. Taliansky premiér vyhlásil, že „ani jedno euro minuté na digitálnu infraštruktúru by sa nemalo rátať do dlhu.“ Popri tom sa stihol pustiť aj do Bundesbanky, ktorá si ho pred nedávnom dovolila kritizovať za jeho snahy umožniť jednoduchšie zadlžovanie. To však išlo Talianom až zázračne ľahko. Okrem toho, že dlžia investorom, dlžia slušné sumy aj dodávateľom. Taliansky štát dlhuje dodávateľom podľa posledných údajov zhruba 75 miliárd eur. Len mucha v porovnaní s zhruba 2100 miliardami verejného dlhu, ale vcelku otravná. Hora nezaplatených účtov už nejednu taliansku spoločnosť poslala pod zem.

Ani Francúzi nie sú v tvorení dlhu žiadne béčka. Strana UMP bývalého premié-

Nie že by zabudli na nové dane.

ra Sarkozyho nielen že neustrážila počas svojej vlády štátnu pokladnicu, ale ani tú stranícku. Audit v nej odhalil dlh 75 miliónov eur a zavesil otázku nad jej samotnou existenciou. Sarkozyho nástupca Hollande sa rozhodol skúsiť dačo v štátnej pokladnici aj ušetriť, ale jeho plán na relatívne skromné 50 miliardové škrty počas nasledujúcich troch rokov naráža už v zárodku na tvrdý odpor. Nielen odborov, ale aj jeho vlastných poslancov.

Nie že by zabudli na nové dane. Minulý týždeň sme informovali o zvýšení limitu na daň z ubytovania. Teraz parížska samospráva prichádza s nápadom dane za prázdne kancelárie. Sadzba má byť 20-40% bežného nájmu. Miestni politici sa zjavne inšpirovali v Španielsku. Avšak kým to sa takto zúfalo snaží rozhybať trh naplnený miliónmi prázdnych nehnuteľností, kancelárie v Paríži majú nízku neobsadenosť. Prázdnych je 6-7% kancelárskych priestorov (v Bratislave 15%).

Hlúpe nápady síce zabávajú, ale na konci dňa aj tak o ekonomike rozhoduje ECB. Tá nenápadne rozhodla, to čo sme tušili – že dočasné stane sa trvalým. Nie, nehovoríme o našej DPHčke, ale o novom kole pôžičiek bankám. Trojročné pôžičky s krycím menom LTRO, udelené v dvoch kolách na prelome rokov 2011 a 2012 sa do centrálnej banky už pomaly povracali. ECB spúšťa nové kolo LTRO, prakticky v totožnej výške bilión eur. Volá sa Targeted LTRO, ale podľa aktuálne zverejnených podmienok príliš ciele nie je. Banky za bilión nových eur s úrokom 0,25% môžu nakupovať čo chcú, len musia udržať úroveň úverovania súkromných firiem. A ak by aj nie, nič sa nedeje, len musia úver vrátiť nie po štyroch rokoch, ale už po dvoch. Väčšina z nich teda opäť zvolí pohodlný carry-trade ako dosiaľ – požičia si za 0,25% úrok, nakúpi štátne dlhopisy členských štátov (de facto garantované ECB, ktorá takto vlastne ručí sama sebe) s výnosom 0,3%-1,5%+ a rozdiel zinkasuje.

Bankové míny začali vybuchovať tesne za hranicami eurozóny.

Bankové míny začali vybuchovať tesne za hranicami eurozóny. Minulý týždeň sme mali beh na banky v Bulharsku. Tento týždeň maďarská vláda schválila zákon, že vládnu politiku oslabenia forintu (ktorá priviedla státisíce frankových hypotekárnych dlžníkov k bankrotu) zaplatia európske banky dvoma až tromi miliardami eur. Tie si už búchajú hlavu o stenu zo svojej investície v Maďarsku. Ťažko skúšaný maďarský bankový systém má hlavu v slučke a už len čaká, kto definitívne odkopne stoličku.

K podnikaniu patrí aj robenie chýb. To si isto uvedomil majiteľ istého nemeckého záhradného centra, ktorý ako jediný Nemec preplakal semifinálový zápas svojho tímu na majstrovstvách sveta. Mal totiž skvelý marketingový nápad – sľúbiť 10% zľavu za každý gól, ktorý Nemci v zápase strelia. Dúfajme, že nepožiadajú Európu o bail-out!

Príjemné finále a pre tých, čo sa chystajú, aj príjemnú Pohodu (neobídte stánok INESS!) želá

Martin Vlachynský
10.7.2014